

(...)

postanowienie Sądu Rejonowego w Łańcucie z dnia 22 grudnia 2021 r.

W dniu 12 grudnia 2018 r. Prokurator Rejonowy w Przemyślu wniósł o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą małoletnich A. K. i W. K. celem rozważenia ewentualnego wydania zarządzeń opiekuńczych w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej przez matkę A. K. (1) (ocenie S.) nad małoletnimi dziećmi.

Uzasadniając powyższy wniosek wskazano, że ojciec małoletnich Ł. K. zawiadomił prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniej A. K., na skutek czego Prokuratura Rejonowa w Przemyślu prowadziła postępowanie przygotowawcze o czyn zabroniony z art. 191 § 1 kk, które zakończyło się wydaniem w dniu 26 listopada 2018 r. postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia.

W złożonym zawiadomieniu Ł. K. podał, że powziął informację, iż jego małoletnia córka A. K. (2) śpi w jednym łóżku z matką i jej partnerem. Tego typu zachowanie, w ocenie zawiadamiającego, może świadczyć o tym, że jego córka mogła być ofiarą zachowań o charakterze seksualnym. Ł. K. do zawiadomienia dołączył opinię psychologiczną z dnia 25 sierpnia 2018 r. dotyczącą małoletnich A. K. i W. K., z treści której wynika, że ojciec małoletnich podnosił, iż córki są zanedbywane przez matkę pod względem higienicznym i emocjonalnym oraz wyrażał obawy związane ze wspólnym spaniem córki A. z matką i jej partnerem. W trakcie rozmowy z psychologiem dziewczynka miała ujawniać niezrozumienie tej sytuacji i niechęć do niej. Zdaniem biegłego spanie dziecka z matką i jej partnerem w jednym łóżku jest nieprawidłowością, która może wpływać na zaburzenia prawidłowego rozwoju psychoseksualnego małoletniej.

Uczestnik Ł. K. wniósł o ograniczenie uczestnicze A. S. władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K. poprzez poddanie sposobu jej wykonywania nadzorowi kuratora sądowego lub zobowiązanie uczestniczki do podjęcia pracy z asystentem rodziny.

Na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2021 r. (k 225) wszczęto z urzędu postępowanie o ograniczenie uczestnikowi Ł. K. władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K., kierując się zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym przede wszystkim treścią pisemnej opinii Opiniodawczego Zespołu (...) w R. oraz ustną opinią uzupełniającą biegłych wchodzących w skład zespołu badającego, który wydał opinię pisemną.

Uczestniczka A. S. wniosła o niewydawanie wobec niej zarządzeń opiekuńczych względem małoletnich oraz o ograniczenie uczestnikowi Ł. K. władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K. w sposób, jaki sąd uzna za odpowiedni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. (2) i W. K. urodzone (...) pochodzą z byłego związku małżeńskiego A. K. (1) (obecnie S.) i Ł. K., który został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 18 grudnia 2017 roku, sygn. akt I C 169/16. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się w dniu 25 października 2018 roku. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K. powierzono oboju rodzicom, ustalając miejsce ich pobytu przy matce.

Jednocześnie ugodą zawartą w sprawie rozwodowej w dniu 18 grudnia 2017 r. ustalono kontakty Ł. K. z małoletnimi córkami w co drugi weekend od piątku od chwili zakończenia nauki w szkole do niedzieli do godziny 18:00, jeden dzień w tygodniu od chwili zakończenia nauki w szkole do godziny 18:00 oraz w święta Bożego Narodzenia i Wielkanocne, tydzień ferii zimowych i miesiąc wakacji, a także okolicznościowe święta – po uprzednim uzgodnieniu terminów między rodzicami małoletnich.

W dacie wyrokowania w sprawie rozwodowej małoletnie uczęszczały do trzeciej klasy szkoły podstawowej. Chodziły także na dodatkowe zajęcia z tańca towarzyskiego. W ocenie wychowawcy klasy były bardzo lubiane i pozytywnie odbierane przez rówieśników. Nie inicjowały konfliktów. Jako uczennice były pracowite, pozytywnie nastawione do szkoły i obowiązków szkolnych. Robiły sukcesywnie postępy we wszystkich obszarach edukacyjnych. Osiągały

dobrze i bardzo dobrze wyniki w nauce. Wykazywały zaangażowanie i sumienne wykonywanie powierzonych zadań. Respektowały obowiązujące zasady, były zdyscyplinowane i obowiązkowe. Regularnie uczęszczały do szkoły. Przez nauczycieli postrzegane były jako zadbane, czysto i schludnie ubrane. Posiadały pełne wyposażenie w przybory szkolne. Zawsze miały drugie śniadanie. Z wychowawcą, w sprawie osiągnięć małoletnich, systematycznie kontaktowała się ich matka.

Od wyroku orzekającego rozwód Ł. K. wniósł apelację, wnosząc o zmianę wyroku rozwodowego w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej poprzez ustanowienie opieki naprzemienną nad małoletnimi córkami i ustalenie, że dziewczynki będą przebywać po dwa tygodnie naprzemiennie u każdego z rodziców. Na etapie postępowania odwoławczego Ł. K. przedłożył opinię psychologiczną z dnia 25 września 2018 r. (k 539 akt I C 169/19 SO w Przemyślu), na którą powoływał się składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 191 § 1 kk, które to z kolei zawiadomienie skutkowało złożeniem wniosku przez Prokuratora Rejonowego w Przemyślu w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego treść opinii psychologicznej z dnia 25 września 2018 roku, była znana Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie rozpoznającemu apelację Ł. K. od wyroku rozwodowego. Apelacja ta została oddalona w dniu 25 października 2018 roku, sygn. akt I ACa 178/18.

dowód: - akta sprawy I C 169/16 SO w Przemyślu

Obecnie małoletnie A. K. (2) i W. K. mają 12 lat. Uczęszczają do siódmej klasy szkoły podstawowej. Są zdrowie i rozwijają się prawidłowo. Aktualnie nie uczestniczą w dodatkowych zajęciach z powodu pandemii. Wcześniej chodziły na zajęcia koszykówki.

Matka małoletnich A. S. liczy 36 lat. Z zawodu jest prawnikiem. Pracuje jako protokolant sądowy w Sądzie Rejonowym w Jarosławiu. Mieszka sama z córkami. Nie pozostaje w żadnym związku. W trakcie trwania przedmiotowego postępowania tworzyła związek nieformalny z P. M., z którym nigdy stale nie mieszkała. (...) okresowo nocował w jej mieszkaniu. Związek zakończył się przed wakacjami 2020 r.

dowód: - przesłuchanie uczestniczki A. S. w charakterze strony k 258-260

Ojciec małoletnich Ł. K. ma 41 lat. Z zawodu jest operatorem maszyn i przetwórstwa spożywczego. Pozostaje w związku nieformalnym z 22-letnią G. S., z którego ma syna F. urodzonego (...) Regularnie płaci alimenty na córki w kwocie łącznie 1200 zł miesięcznie. Zakupił im telefony komórkowe i opłaca za nie rachunki. Pracuje w niemieckiej firmie jako przedstawiciel handlowy. Jest prezesem zarządu firmy, która posiada lokal gastronomiczny – użytkowy. W lokalu tym znajduje się mieszkanie wynajmowane przez Ł. K.. Sytuacja materialna uczestnika jest dobra. Mieszka on z partnerką i synem.

dowód: - przesłuchanie uczestnika Ł. K. w charakterze strony k 260-262

Między uczestnikami A. S. i Ł. K. nie ma żadnych relacji. Nie porozumiewają się ze sobą w żadnej sprawie, także w sprawach dotyczących dzieci. Nie piszą do siebie i nie dzwonią.

Ojciec małoletnich nie kontaktuje się z byłą żoną w sprawie kontaktów z córkami. Kontakty te nie są realizowane w sposób wynikający z ugody zawartej przez sądem rozwodowym. Uczestnik ustala terminy kontaktów z małoletnimi, z pominięciem ich matki.

Od czasu rozstania stron do chwili obecnej, uczestnik Ł. K. ma zastrzeżenia w zakresie dbania o bezpieczeństwo, wykształcenie i higienę dzieci ze strony ich matki. Dodatkowo zarzuca matce małoletnich, że dziewczynki zbyt dużo czasu spędzają same w domu, co związane jest wyłącznie z godzinami pracy A. S., która przebywa poza domem w godzinach od 7:00 do 16:00. Małoletnie same idą do szkoły oddalonej około 600 metrów od miejsca zamieszkania, po czym po powrocie ze szkoły są same w domu nawet kilka godzin. Udają się także do galerii handlowej bez opieki osoby dorosłej.

Małoletnie chodzą do galerii z koleżankami z klasy. Informują o tym matkę. Ustalają z nią godzinę powrotu do domu i informują o każdej zmianie planów.

Uczestnik nie zmusza córek do spędzania z nimi weekendów. Przekazuje im, że czeka na informacje od nich, kiedy będą chciały widzieć się z tatą. Małoletnie spędziły z ojcem cały sierpień 2021 r. W tym czasie wyjechały z tatą, jego partnerką i przyrodnim bratem na trzy tygodnie do Hiszpanii. Obie małoletnie były zadowolone ze wspólnie spędzonych wakacji. Do kolejnego kontaktu małoletniej A. z tatą doszło na początku grudnia 2021 r. Kontakty nie odbywały się przez trzy miesiące.

Na podstawie sprawozdania z wywiadu środowiskowego kuratora sądowego (k. 59-61), opinii ze szkoły (k. 78, 79) oraz zeznań świadka kuratora zawodowego E. P. (k.95-96) ustalono, że warunki bytowe małoletnich są bardzo dobre. Matka zapewnia dzieciom prawidłową opiekę. Jest dobrze zorientowana w ich problemach, stanie zdrowia, potrzebach. Ojciec utrzymuje z dziećmi kontakty osobiste i telefoniczne. Małoletnie są pogodne, zadbane, nie artykułują żadnych obaw. Sytuacja szkolna obu dziewczynek nie budzi żadnych zastrzeżeń. Małoletnie mają dobry kontakt z nauczycielami i rówieśnikami. Są skromne, kulturalne, zawsze zadbane. Rodzice kontaktują się z wychowawcą, gdy jest taka potrzeba, uczestniczą w wywiadówkach. Obie małoletnie regularnie uczęszczają do szkoły.

dowód: - sprawozdanie z wywiadu środowiskowego kuratora sądowego k. 59-61

- opinia ze szkoły k. 78, 79

- zeznania świadka kuratora zawodowego E. P. k.95-96

W bieżącym roku szkolnym pogorszyły się oceny małoletnich, zwłaszcza A.. Nastąpił spadek średniej ocen całej klasy po powrocie z nauczania zdalnego.

Uczestnik Ł. K. wykazuje nadmierną kontrolę wobec córek, ingerując w ich prywatny świat, do którego należy komunikowanie się z mamą i znajomymi. Chęć nadmiernej kontroli ze strony uczestnika niepokoi matkę małoletnich, choć w jej ocenie uczestnik słusznie wprowadził ograniczenie czasowe na korzystanie córek z różnych aplikacji.

Uczestnik ma możliwość zalogowania się na konto córek i czytania ich wiadomości na M. ze wszystkimi osobami. Wypytuje córki, kim są osoby, które wypisują na M. niestosowne treści. Przegląda strony, na które wchodzi małoletnie i często blokuje je. Dotyczy to na przykład piosenek, w których padają wulgarne słowa.

dowód: - przesłuchanie uczestniczki A. S. w charakterze strony k 259

- przesłuchanie uczestnika Ł. K. w charakterze strony k 261

Ojciec małoletnich w trakcie spotkań z córkami jest opiekuńczy, troskliwy, dba o ich potrzeby, higienę, bezpieczeństwo. Zapewnia im rozrywkę, wyjazdy, zabawę. Skupia się na relacjach z nimi. Małoletnie w obecności taty czują się swobodnie, są radosne. Relacje dziewczynek z tatą są bardzo dobre. Wiedzą, że jak coś się dzieje, zawsze mogą się do niego zwrócić.

Uczestnik bardzo kocha dzieci. Chce uczestniczyć w ich życiu. Dbą o ich rozwój psychiczny i fizyczny. Jest zainteresowany ich sytuacją szkolną, ma dostęp do edziennika.

dowód: - zeznania świadka A. P. k 254-255

- zeznania świadka J. C. k 255-256

- zeznania świadka B. T. k 256

- zeznania świadka E. K. k 257

- zeznania świadka D. K. k 257-258

W trakcie pozostawiania matki małoletnich w związku nieformalnym z P. M., dziewczynki były manipulowane przez ojca, który nagrywał je w celu użycia tych nagrań w niniejszym postępowaniu. Uczestnik namawiał także córki do niewłaściwych zachowań wobec partnera matki. Próbował je do niego zniechęcić, mówiąc przykładowo, że ma brudną brodę, w której są zarazki.

dowód: - zeznania świadka P. M. k 150-152

Wiedząc, że uczestniczka ma wyjechać z córkami, partnerem i członkami swojej rodziny na wakacje do Grecji w czerwcu 2019 r., Ł. K. nie wyraził zgody na ten wyjazd, pomimo że był opłacony w całości i była żona mogła stracić przeznaczone na ten cel środki w kwocie 4762 zł. Matka małoletnich poinformowała uczestnika, że wyjazd jest ubezpieczony i obejmuje koszty leczenia do 20 tysięcy euro każdej z córek. Ponadto obie dziewczynki posiadają Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego, która uprawnia do korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych na koszt NFZ w czasie tymczasowego pobytu na terenie innego państwa Unii Europejskiej. Uczestnik uzyskał od matki małoletnich informacje odnośnie daty i miejsca wylotu, numeru lotu, adresu przebywania dzieci na wakacjach, terminu powrotu do Polski. Otrzymał także zdjęcie potwierdzające ubezpieczenie małoletnich oraz informację o posiadaniu przez córki Europejskich Kart Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Ł. K. domagał się spełnienia przez matkę małoletnich dodatkowych warunków w postaci odrębnego ubezpieczenia na wakacje oraz okazania mu biletów uprawniających do tego wyjazdu rodzeństwo uczestniczki, które przejęłoby opiekę nad małoletnimi w sytuacji, gdyby uczestniczka nie mogła jej sprawować.

Wobec tego A. S. złożyła wniosek o udzielenie zabezpieczenia albowiem brak zgody ze strony ojca małoletnich na wyjazd córek za granicę spowodowałyby to, że uczestniczka nie pojechałaby z dziećmi do Grecji, co skutkowałoby utratą poniesionych przez nią kosztów na wycieczkę.

Sąd nie znalazł żadnych podstaw do tego, aby uczestniczka A. S. nie mogła wyjechać z małoletnimi na tygodniowy zorganizowany urlop wypoczynkowy do Grecji w trakcie trwania niniejszego postępowania. Wycieczka organizowana była przez profesjonalne biuro podróży, odbywała się w bezpiecznym miejscu. Wobec braku zgody ojca małoletnich na powyższy wyjazd, sąd na czas trwania niniejszego postępowania udzielił zabezpieczenia postanowieniem z dnia 27 maja 2019 r. i zezwolił na wyjazd małoletnich A. K. i W. K. poza granice kraju w terminie od 10 czerwca 2019 r. do 17 czerwca 2019 r. – do Grecji (k 128-133).

dowód: - wydruki wiadomości tekstowych k stron k 104-112

- zdjęcia kart (...) małoletnich k 113

- dokument podróży k 116-117

- certyfikat ubezpieczeniowy k 118

- warunki ubezpieczenia podróży k 119-123

W sierpniu 2018 r. obie dziewczynki miały spędzić część wakacji z mamą i jej partnerem. Do domu wróciła tylko A., zaś W. została z tatą, twierdząc że chce być z nim przez resztę wakacji. A., w związku z tym, że nie miała możliwości bawić się z siostrą, spędzała wspólne wieczory z mamą i jej partnerem. Przez dwie, trzy noce A. zasnęła z nimi w jednym łóżku przy oglądaniu filmu. Uczestniczka spała na środku łóżka, dziecko po jej prawej stronie, a partner po lewej. Były to sytuacje spontaniczne, niezaplanowane, nikt nie zmuszał dziecka do wspólnego spania.

dowód: - zeznania świadka P. M. k 150

- przesłuchanie uczestniczki A. S. w charakterze strony k 70, 258

W dniu 3 października 2018 r. Ł. K. złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez P. M. na szkodę małoletniej A. K., polegającego na nakazaniu jej spania w jednym łóżku, z matką i jej partnerem. Tego typu zachowanie, w ocenie uczestnika, mogło świadczyć o tym, że małoletnia mogła być ofiarą zachowań o charakterze seksualnym. Do zawiadomienia dołączył opinię psychologiczną z dnia 25 września 2019 r.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2019 r. odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie PR 4 Ds. 660.2018 dotyczącej zmuszania małoletniej A. K. do określonego zachowania w sierpniu 2018 r. w J., tj. o czyn z art. 191 § 1 kk.

dowód: - zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa k 4-5

- opinia psychologiczna k 6-7

- protokół przesłuchania świadka Ł. K. w związku ze złożonym zawiadomieniem k 8-9

- pismo PR w P. k 75

Na podstawie pisemnej opinii Opiniodawczego Zespołu (...) w R. z dnia 11 grudnia 2019 r. (k 177-190), uzupełniającej opinii pisemnej z dnia 28 stycznia 2020 r. (k 198-199) oraz ustnej opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2021 r. przez zespół badający w osobach biegłego psychologa D. T., biegłego psychologa E. J. i biegłego pedagoga B. D., (k 221-225) ustalono, że małoletnie A. K. (2) i W. K. wzrastają w rodzinie rozbitej, w sytuacji chronicznego konfliktu, jaki jest pomiędzy ich rodzicami.

Rodzice małoletnich w żadnym aspekcie nie współpracują ze sobą w zakresie rodzicielskim. Z powodu konfliktu deprecjonują siebie nawzajem. Ich zaburzona relacja ogranicza im wykorzystywanie zasobów do prawidłowego wypełniania zadań opieki i wychowania.

Matka małoletnich A. S., będąc pierwszoplanowym opiekunem córek, w sposób ogólnie prawidłowy wywiązuje się z roli rodzica, pełnienia nad córkami opieki, wykazuje starania o prawidłowe zaspokojenie potrzeb dziewczynek, dostrzega ich potrzeby związane z osobą ojca i nie utrudnia małoletnim ich realizacji.

Ojciec małoletnich Ł. K. na ogół we właściwy sposób realizuje zadania opieki, jaką pełni nad córkami w czasie kontaktu z nimi. Wykazuje jednak dysfunkcjonalność w postaci angażowania małoletnich w sprawy dorosłych, w walkę jaką toczy z ich matką oraz w postaci naruszania autonomii rozwojowej dzieci, ich prywatnej przestrzeni.

Małoletnie nie wykazują niepokojących objawów mogących świadczyć o ich nadmiernej seksualizacji. Podejmowanie rozmów w tym temacie w czasie badania psychologicznego było dla dziewczynek mocno krępujące i niekomfortowe, co wskazywało na ich niski poziom gotowości rozwojowej oraz prawdopodobny brak swobodnych, podobnych doświadczeń w ich życiu.

Jednostkowe przypadki z sierpnia 2018 r. dotyczące spania A. w jednym łóżku z matką i jej partnerem nie wpływają w sposób bezpośredni negatywnie na jej rozwój. Małoletnia wskazała, że nie pamięta dokładnie przywołanych sytuacji, nie była w stanie również przybliżyć niepokojących z jej własnej perspektywy zdarzeń. Wspólne spanie małoletniej z mamą i jej partnerem nie stanowiło zagrożenia dla jej dobra czy rozwoju psychoseksualnego głównie dlatego, że w perspektywie dziecka miało ono charakter incydentalny i niezamierzony. Małoletnia A. posiada jednakże wpojone i wzmacniane środowiskowo poczucie zagrożenia, które wynika z przytaczanych jej przez osoby trzecie nieprawidłowości

(ojca oraz posiadaną wiedzę o toczących się sprawach sądowych z tego zakresu). Przeprowadzona rozmowa z dziewczynkami nie wskazuje, aby matka w jakikolwiek sposób zachęcała czy zmuszała dziewczynki do spania z nią i jej partnerem. Stałym i regularnym zachowaniem (na czas przeprowadzania badań) jest natomiast spanie dziewczynek w jednym łóżku z ojcem, a to z punktu widzenia psychologii rozwojowej może godzić niekorzystnie w ich rozwój psychologiczny.

Zespół opiniujący nie znalazł obiektywnych argumentów, które mogłyby stwierdzić, iż kontakt małoletnich z partnerem matki może mieć negatywny wpływ na ich funkcjonowanie. Stosunek małoletnich do partnera matki wynika w dużej mierze z braku akceptacji tej relacji przez ojca oraz wzmożonego u nich poczucia odrzucenia w przypadku okazania pozytywnego zainteresowania partnerem.

Uczestnik Ł. K. podejmuje wobec małoletnich córek działania, które wciągają je w konflikt lojalności oraz utrwała negatywny obraz matki poprzez przekazywanie dziewczynkom na przykład poczucia, iż to on w sposób prawidłowy może zadbać o bezpieczeństwo dzieci, podważając tym autorytet ich matki. Ojciec informował córki o toczącym się postępowaniu sądowym oraz potęgował poczucie krzywdy dziewczynek wobec tego, że A. spędziła noc w jednym łóżku z matką i jej partnerem. Małoletnie posiadają potrzebę silnej lojalności wobec ojca, przede wszystkim z uwagi na poczucie rywalizacji o jego względy, przez co przyjmują sztywno jego punkt widzenia.

Badanie psychologiczne wskazuje, że uczestnik Ł. K. angażuje dzieci w konflikt między stronami, oczekuje ich lojalności, przez co możliwym jest, iż przyzwala na ich niewłaściwe zachowanie wobec matki. Działania ze strony ojca można uznać za manipulację dziećmi, które w konsekwencji mogą prowadzić do izolowania małoletnich od matki.

Nieprawidłowości ujawnione przez ojca małoletnich mają różnorodne podłoże, nie można wykluczyć, że mogą być uwarunkowane jego postawą odwetową wobec byłej żony A. S..

Jednocześnie z badania psychologicznego wynika, że matka nie stara się w sposób świadomy i celowy wpływać na negatywną postawę dzieci wobec ojca oraz nie manipuluje nimi. Obie dziewczynki w sztywny i wyraźny sposób prezentowały opinie ojca, na które się powołują i z którymi często się identyfikują. Poglądy matki i jej opinie nie są przez dzieci tak mocno i bezkrytycznie asymilowane, a wręcz jej potrzeby, w tym na przykład budowania związku z nowym partnerem, są przez dzieci dezaprobowane i dewaluowane. Matka nie okazuje dzieciom dezaprobaty wobec braku lojalności oraz ich odrębności i autonomii. Specjaliści nie dostrzegli argumentów, iż A. S. mogłaby przyzwalać na niewłaściwe zachowania dzieci wobec ojca, jak również argumentów, które wykazałyby, że podejmowała działania izolujące, jako postawę odwetową wobec uczestnika Ł. K..

Na podstawie całokształtu badania biegli stwierdzili jednoznacznie, że nie ma podstaw do ingerowania sądu we władzę rodzicielską matki. Posiada ona wysokie kompetencje rodzicielskie. Niewłaściwe po jej stronie jest to, że deprecjonuje drugiego rodzica, włącza dzieci w konflikt, jednakże to samo robi ojciec, tylko z dużo większą siłą i zaangażowaniem.

Wydarzenie dotyczące spania małoletniej A. z matką i jej partnerem w jednym łóżku należy potraktować jako incydentalne i niezamierzone.

Należy je ocenić w kategoriach błędu wychowawczego popełnionego przez matkę. Dziecko nie przeżywa tego wydarzenia jako urazowego, traumatyzującego. To, że małoletnia traktuje to wydarzenie jako coś niewłaściwego wynika z treści przekazywanych jej przez ojca. Obie małoletnie są podtrzymywane w interpretacji tego zdarzenia jako niewłaściwego przez ojca. Zdarzenie nie miało wpływu na nadmierną seksualizację dziecka. Psycholog badający dziecko nie stwierdził żadnych symptomów wskazujących na nadużycie seksualne dziecka, co cały czas sugeruje ojciec małoletnich.

Obie małoletnie uwikłane są w konflikt lojalnościowy. Ojciec jest rodzicem bardziej wkłajającym w ten konflikt. Wykazuje on podejście apodyktyczne, ma potrzebę kontroli, ma skłonność do wyolbrzymiania interpretacji zdarzeń i oczekuje od dzieci, aby spełniały jego oczekiwania i potrzeby. Dzieci dostosowują się do tego. Małoletnie poprzez opowieści na temat matki chcą zbliżyć się do ojca, przypodobać się mu i utrzymywać z nim dobrą relację komunikacyjną. Jedna z małoletnich na nagraniu przedstawionym przez uczestnika i dołączonym do zarzutów do opinii, proponuje, że napisze list do sądu, a ojciec wzmacnia ją w tym zachowaniu.

Uczestnik utwierdza dzieci w przekonaniu, że będą z nim, wskazując że taka opcja jest najlepsza. Mówi, że mama kłamie. Mówiąc do dzieci o matce stwierdza: „niech się zastanowi co robi”, „nie słuchaj słów mamusi”, „mama jest chyba zła”, „nie przejmuj się będziemy razem”, „nie dyskutuj z mamą, nie przekonasz jej”, „będziemy walczyć z

mamą, nie będę się z mamą bił”. O matce do dzieci mówi „ona”. Tego typu działania noszą znamiona używania dzieci do własnych celów, które mają służyć do przedstawienia własnych racji uczestnika w relacji z matką małoletnich. Uczestnik „karmi” dzieci wrogością do matki, co wynika z nagrań, które sam przedstawił. Zachowanie to buduje u dzieci napięcie i niepokój.

Uczestnik nieprawidłowo wykorzystuje relacje i kontakt z dziećmi, co wynika między innymi z nagrania na płycie. W czasie spotkań z dziećmi wykorzystuje ten czas do rozpytywania o matkę, przez co stawia dziecko w mocno dyskomfortowej psychicznie sytuacji. Utrzymuje dzieci w przekonaniu, że wygraną w tej sprawie będzie to, że dzieci będą z nim mieszkaly albo zostanie przyznana opieka naprzemienna.

U uczestnika Ł. K. dostrzegalny jest bardzo niski poziom krytycyzmu w zakresie odniesienia się przez niego do tego, co zostało napisane w opinii. Niewłaściwe z jego strony jest to, że wchodzi z dziećmi w koalicję, po to żeby utrzymywać z nimi kontakty. Poszukuje z dziećmi wspólnego wroga w osobie partnera matki, co jednoczy uczestnika z córkami. Zacieśnianie więzi między małoletnimi a ojcem w taki sposób jest wysoce nieprawidłowe. Ojciec pogłębia i podtrzymuje tzw. rozszczepienie, czyli jednostronne postawy dzieci, które wpływają na ich prawidłowy rozwój i osobowość.

Dzieci w trakcie badań często powtarzały co mówił tata. Często przywoływały perspektywę ojca. W pierwszej kolejności wypowiadały perspektywę ojca, opisywały co on myśli i co się wydarzyło w jego perspektywie. Dotyczyło to także sytuacji spania A. z mamą i jej partnerem w jednym łóżku.

W ocenie specjalistów dalsze wykonywanie władzy rodzicielskiej przez rodziców w pełnym zakresie stanowi zagrożenie dla dobra dzieci. Strony pozostają ze sobą w silnym konflikcie, co uniemożliwia im właściwą współpracę rodzicielską. Strony rywalizują między sobą jako rodzice, deprecjonują siebie wzajemnie, podważają własne autorytety, przez co destabilizują sytuację wychowawczą dzieci. W ocenie biegłych właściwe jest pozostawienie pełni władzy rodzicielskiej matce, jako pierwszoplanowemu opiekunowi oraz utrzymanie władzy ojca w zakresie edukacji i zdrowia małoletnich. Uczestnik nadużywa swojej władzy rodzicielskiej i uwikłuje dzieci w konflikt lojalności. Nieprawidłowością z jego strony jest nagrywanie wypowiedzi dzieci i używanie ich do sprawy sądowej.

dowód: - pisemna opinia (...) w R. k 177-190

- uzupełniająca pisemna opinia (...) w R. k 198-199

- ustna opinia uzupełniająca biegłych k 221-225

- nagranie na płycie CD k 208

Sąd oddalił wniosek uczestnika Ł. K. o dopuszczenie dowodu z nowej opinii Opiniodawczego Zespołu (...) z udziałem biegłego sądowego z zakresu seksuologii na okoliczności wskazane w piśmie z dnia 22 kwietnia 2021 r. (k 227 verte). Składając ten wniosek, uczestnik oparł się na piśmie sporządzonym przez psychologa M. C., stanowiącym uwagi do opinii (...) (k 229-230).

Oddalając powyższy wniosek, sąd kierował się wydaniem przez zespół badający trzech opinii: pisemnej opinii z dnia 11 grudnia 2019 r., uzupełniającej pisemnej opinii z dnia 28 stycznia 2020 r. oraz ustnej opinii uzupełniającej z dnia 8 kwietnia 2021 r. Opinie te, w ocenie sądu, są w pełni wiarygodne, sporządzone przez profesjonalistów z wieloletnim doświadczeniem - biegłych psychologów i biegłego pedagoga. Nadto pismo psychologa M. C. zostało sporządzone wyłącznie na podstawie opinii zespołu badającego (...). Psycholog nie miał wglądu w akta sprawy, jak również nie uczestniczył w bezpośrednim badaniu stron i małoletnich.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 106 kro jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd opiekuńczy może zmienić orzeczenie o władzy rodzicielskiej i sposobie jej wykonywania zawarte w wyroku orzekającym rozwód.

Z kolei stosownie do treści art. 107 § 2 zd. 2 kro, sąd rozstrzygając o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej, w sytuacji braku pisemnego porozumienia co do sprawowania tej władzy, uwzględnivszy prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców, może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, jeżeli dobro dziecka za tym przemawia.

Opierając się na zebranych w sprawie materiale dowodowym, sąd nie znalazł podstaw do wydania zarządzeń opiekuńczych względem matki małoletnich i tym samym ingerencji w jej władzę rodzicielską nad małoletnimi A. K. i W. K. albowiem uczestniczka A. S. zapewnia córkom prawidłową opiekę, dba o ich potrzeby, rozwój, edukację, stan zdrowia, wypoczynek. Dostrzega ich potrzeby związane z osobą ojca i nie utrudnia małoletnim ich realizacji. Potwierdzają to: sprawozdanie z wywiadu środowiskowego kuratora, opinie ze szkoły, zeznania świadka - kuratora zawodowego E. P. oraz opinie Opiniodawczego Zespołu (...) w R..

Przyczyną złożenia wniosku przez Prokuratora Rejonowego w Przemyślu było wniesienie przez ojca małoletnich zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 191 § 1 kk, które to postępowanie zostało zakończone nieprawomocnym postanowieniem o odmowie wszczęcia dochodzenia w dniu 26 listopada 2018 roku przez Prokuraturę Rejonową w Przemyślu, sygn. akt PR 4 Ds. 660.2018. Zawiadamiający Ł. K. przedłożył także opinię psychologiczną z dnia 25 września 2018 roku, której treść była znana Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie rozpoznającemu apelację ojca małoletnich od wyroku orzekającego rozwód. Apelacja ta została oddalona w dniu 25 października 2018 roku, sygn. akt I ACa 178/18.

Sąd uznał, że zachodzą przesłanki do ograniczenia uczestnikowi Ł. K. władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K. albowiem dalsze wykonywanie władzy rodzicielskiej przez oboje rodziców w pełnym zakresie stanowi zagrożenie dla dobra małoletnich.

Wprawdzie świadkowie zawnioskowani przez uczestnika: A. P. (k 254-255), J. C. (k 255-256), B. T. (k 256), E. K. (k 257), D. K. (k 257-258) bardzo dobrze oceniają go jako rodzica i wypowiadają się o nim w samych superlatywach, to jednak nie zmienia to potrzeby ingerowania we władzę rodzicielską ojca małoletnich.

Przyczyną ograniczenia tej władzy Ł. K. nie jest prezentowanie przez niego innego modelu wychowawczego niż przez matkę dzieci, a fakt, że rodzice małoletnich są silnie skonfliktowani i w żadnym aspekcie nie współpracują ze sobą w zakresie rodzicielskim. Uczestnik nadużywa władzy i uwikłuje dzieci w konflikt lojalności. Nagrywa dzieci, po czym używa tych nagrań do sprawy sądowej. Uczy, „karmi” dzieci wrogością do matki.

Uczestnik utrudniał matce małoletnich tygodniowy, zorganizowany wyjazd z dziećmi do Grecji w czerwcu 2019 r., co było powodem udzielenia przez sąd zabezpieczenia, mocą którego zezwolono małoletnim na taki wyjazd, zgodnie z postanowieniem z dnia 27 maja (...). (k 128-133).

Uczestnik zarzuca matce małoletnich, że dzieci dużo czasu spędzają same w domu i muszą same chodzić do szkoły oddalonej o około 600 metrów od ich miejsca zamieszkania. Dziewczynki są już nastolatkami. Mają skończone 12 lat. Ich matka pracuje jako protokolant sądowy po osiem godzin dziennie, w związku z czym przebywa poza domem w godzinach od 7:00 do 16:00. Sytuacja przebywania dzieci samych w domu z powodu godzin pracy rodziców dotyczy większości pracujących rodziców i trudno w tym przedmiocie czynić matce małoletnich jakikolwiek zarzut.

Uczestnik zarzuca także byłej żonie to, że małoletnie chodzą do galerii handlowej bez opieki osoby dorosłej. Do galerii chodzą z koleżankami, zawsze informują o tym matkę, ustalają z nią godziny powrotu i każdorazowo informują o ewentualnej zmianie planów.

Ojciec małoletnich wykazuje potrzebę nadmiernej kontroli względem córek. Angażuje małoletnie w sprawy dorosłych, w walkę jaką toczy z ich matką. Stosunek małoletnich do partnera matki wynikał w dużej mierze z braku akceptacji

tej relacji przez ojca oraz wzmożonego u nich poczucia odrzucenia przez ojca w przypadku okazania pozytywnego zainteresowania partnerem.

Uczestnik Ł. K. podejmuje wobec małoletnich córek działania, które wciągają je w konflikt lojalności oraz utrwała negatywny obraz matki poprzez przekazywanie dziewczynkom na przykład poczucia, iż to on w sposób prawidłowy może zadbać o bezpieczeństwo dzieci, podważając tym autorytet ich matki. Ojciec informował córki o toczącym się postępowaniu sądowym oraz potęgował poczucie krzywdy dziewczynek wobec tego, że A. spędziła noc w jednym łóżku z matką i jej partnerem. Małoletnie posiadają potrzebę silnej lojalności wobec ojca, przede wszystkim z uwagi na poczucie rywalizacji o jego względy, przez co przyjmują sztywno jego punkt widzenia.

Działania ze strony ojca można uznać za manipulację dziećmi albowiem badanie psychologiczne wskazuje, że uczestnik angażuje dzieci w konflikt między stronami, oczekuje ich lojalności, przez co możliwym jest, iż przyzwala na ich niewłaściwe zachowania wobec matki, które w konsekwencji mogą prowadzić do izolowania małoletnich od matki.

Z kolei matka nie manipuluje dziećmi. Nie stara się w sposób świadomy i celowy wpływać na negatywną postawę dzieci wobec ojca.

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego, w tym opinii biegłych, sąd uznał, że nie ma podstaw do ingerowania we władzę rodzicielską matki. Wydarzenie dotyczące spania małoletniej A. z matką i jej partnerem w jednym łóżku należy potraktować jako incydentalne, niezamierzone i ocenić w kategoriach błędu wychowawczego popełnionego przez matkę. Badanie psychologiczne wykazało, że dziecko nie przeżywa tego wydarzenia jako urazowego, traumatyzującego. To, że małoletnia traktuje to wydarzenie jako coś niewłaściwego wynika z treści przekazywanych jej przez ojca. Psycholog badający dziecko nie stwierdził żadnych symptomów wskazujących na nadużycie seksualne wobec dziecka, co cały czas sugeruje ojciec małoletnich.

Na skutek działań przede wszystkim ojca małoletnich, obie dziewczynki uwikłane są w konflikt lojalności. Wykazuje on podejście apodyktyczne, ma potrzebę kontroli, ma skłonność do wyolbrzymiania interpretacji zdarzeń i oczekuje od dzieci, aby spełniały jego oczekiwania i potrzeby. Uczestnik nieprawidłowo wykorzystuje relacje i kontakt z dziećmi. W czasie spotkań z dziećmi wykorzystuje ten czas do rozpytywania o matkę, przez co stawia dziecko w mocno dyskomfortowej psychicznie sytuacji. Utrzymuje dzieci w przekonaniu, że wygraną w tej sprawie będzie to, że dzieci będą z nim mieszkały albo zostanie przyznana opieka naprzemienna.

U uczestnika Ł. K. dostrzegalny jest bardzo niski poziom krytycyzmu w zakresie odniesienia się przez niego do tego, co zostało napisane w opinii. Niewłaściwe z jego strony jest to, że wchodzi z dziećmi w koalicję, po to żeby utrzymywać z nimi kontakty. Poszukuje z dziećmi wspólnego wroga w osobie partnera matki, co jednoczy uczestnika z córkami. Zacieśnianie więzi między małoletnimi a ojcem w taki sposób jest wysoce nieprawidłowe. Ojciec pogłębia i podtrzymuje tzw. rozszczepienie, czyli jednostronne postawy dzieci, które wpływają na ich prawidłowy rozwój i osobowość.

Reasumując, w ocenie specjalistów i sądu dalsze wykonywanie władzy rodzicielskiej przez rodziców w pełnym zakresie stanowi zagrożenie dla dobra dzieci. Strony pozostają ze sobą w silnym konflikcie, co uniemożliwia im właściwą współpracę rodzicielską. Wobec tego właściwe jest pozostawienie pełni władzy rodzicielskiej matce, jako pierwszoplanowemu opiekunowi oraz utrzymanie władzy ojca w zakresie edukacji i zdrowia małoletnich. Uczestnik nadużywa swojej władzy rodzicielskiej i uwikłuje dzieci w konflikt lojalności. Nieprawidłowością z jego strony jest nagrywanie wypowiedzi dzieci i używanie ich do sprawy sądowej.

Mając na uwadze wyżej przedstawione okoliczności stwierdzono brak podstaw do wydania w stosunku do uczestniczki A. S. zarządzeń opiekuńczych wobec małoletnich córek. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi A. K. i W. K. powierzono matce, z jednoczesnym ograniczeniem tej władzy ojcu do: współdecydowania o sposobie leczenia, poza nagłymi przypadkami związanymi z hospitalizacją i koniecznością wykonania zabiegów u małoletnich, prawa wglądu w dokumentację medyczną dzieci oraz współdecydowania o edukacji małoletnich, zmieniając w tym zakresie

rozstrzygnięcie w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej zawarte w wyroku rozwodowym, tj. w punkcie II wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt I C 169/16.

Orzeczenie wydano na podstawie art. 106 kro i art. 107 § 2 zd. 2 kro.

O kosztach postępowania w postaci zryczałtowanych kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów orzeczono na podstawie art. 520 § 2 kpc i obciążono nimi w całości, tj. kwotą 1533,52 zł uczestnika Ł. K. (koszty opinii k 192).

Zgodnie z treścią art. 520 § 2 kpc jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości.

Dowód z opinii (...) w R. został dopuszczony zgodnie z wnioskiem złożonym przez uczestnika Ł. K.. Badania i sporządzona opinia wskazała, że nie ma potrzeby ingerowania we władzę rodzicielską matki małoletnich, tak jak tego oczekiwał uczestnik, zachodzi natomiast konieczność ograniczenia jemu władzy rodzicielskiej wobec dwójki małoletnich dzieci albowiem dalsze pozostawienie tej władzy obojgu rodzicom w pełnym zakresie, jest sprzeczne z interesem dzieci i stanowi zagrożenie dla ich dobra.

Sytuacja materialna Ł. K. jest lepsza niż A. S., która posiada jedno źródło dochodu i jest pierwszoplanowym opiekunem dwóch córek. Ł. K. pracuje jako przedstawiciel handlowy w niemieckiej firmie i jest prezesem zarządu firmy, od której wynajmuje lokal mieszkalny. Wprawdzie poza dziećmi z byłego małżeństwa ma kilkumiesięcznego syna, jednakże uzyskiwane przez niego środki pozwolą mu na poniesienie powyższych kosztów.

Niniejsze postępowanie toczyło się od grudnia 2018 r. Uczestnik winien liczyć się z tym, że generowało ono koszty, którymi może być obciążony.